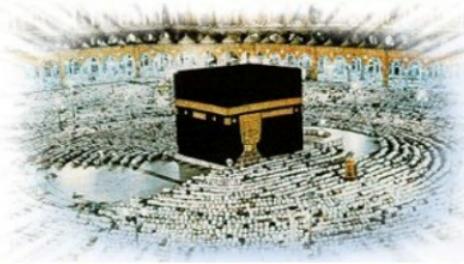

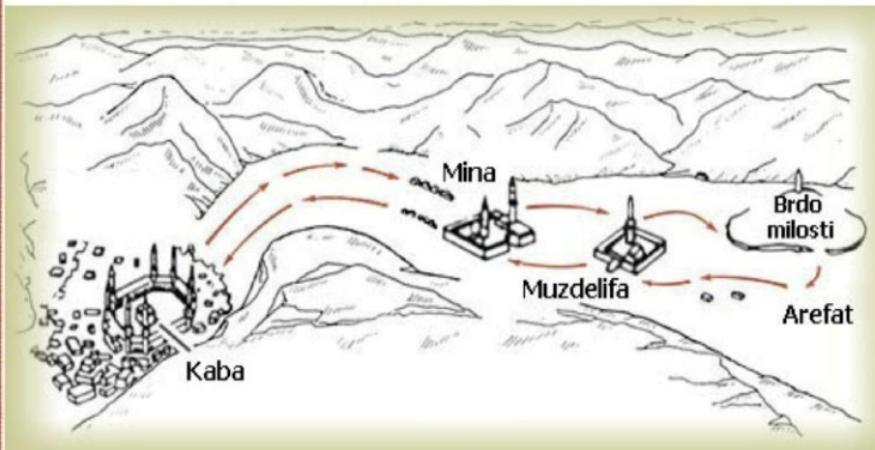
SLIKOVIT PRIKAZ OBREDA **HADŽDŽA**

TEMETTU'
(HADŽDŽ I UMRA)

**PRIPREMA I OBRADA:
SAFET SULJIĆ**
ISLAMSKI UNIVERZITET U RIJADU

I kada smo kao pribježište Ibrahimu pokazali mjesto gdje je Hram, rekli smo: "Ne smatraj Nama nikoga ravnim, i očisti ovaj Hram Moj za one koji će ga obilaziti, koji će tu u blizini njegovoj stanovati, i koji će molitvu obavljati i oglasi ljudima hadž!" – dolaziće ti pješke i na kamilama iznurenim; dolaziće iz mjestâ dalekih, da bi koristi imali i da bi u određene dane, prilikom klanja kurbara, kojim ih je Allah opskrpio, Njegovo ime spominjati. Jedite meso njihovo, a nahranite i siromaha ubogog! Zatim, neka sa sebe pršavštinu uklone, neka svoje zavjete ispune i neka oko Hrama drev nog obilaze. Hadždž 26-28

RUKNOVİ HADŽDŽA

1. IHRAM (nijet ulaska u obrede Hadždža ili Umre)
2. STAJANJE (boravak) NA AREFATU
3. TAVAFUL-IFADA
4. S'AJIZMEĐU SAFE I MERVE

HADŽDŽ NEĆE BITI ISPRAVAN UKOLIKO SE OSTAVI BILO ŠTA OD RUKNOVA HADŽDŽA!

VADŽIBI HADŽDŽA

1. IHRAM OD MIKATA (nijet ulaska u obrede Hadždža ili Umre)
2. BORAVAK NA AREFATU SVE DO ZALASKA SUNNCA ZA ONOGA KO JE DOŠAO NA AREFAT TOKOM DANA
3. BORAVAK NA MUZDELIFI U OČI DANA BAJRAMA VEĆI DIO NOĆI (više od pola noći)
4. BORAVAK NA MINI TOKOM DANA TEŠRIKA (11,12,13 dan Zul-Hidždžeta ili dva dana za onoga ko žuri)
5. BACANJE KAMENČIĆA PRIDRŽAVAJUĆI SE REDOSLJEDA
6. BRIJANJE ILI ŠIŠANJE
7. TAVAFUL-VEDA (oprosnit tavaf osim za žene koje su u hajzu ili nifasu)

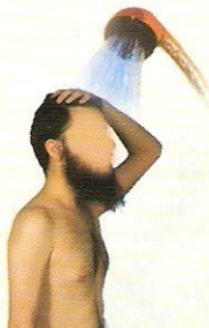
NIJE DOZVOLJENO DA SE BILO ŠTA OD OVIH VADŽIBA OSTAVI NAMJERNO, NO UKOLIKO BI NEKO IZOSTAVIO NEŠTO OD OVIH VADŽIBA DUŽAN JE ZAKLATI KURBAN!

SUNNETI HADŽDŽA

SVE MIMO OVOGA ŠTO JE NAVEDENO SMATRA SE SUNNETOM, UKOLIKO IMA POTPORU U ONOME ŠTO JE ISPRAVNIM PUTEM PRESENTO I ZABILJEŽENO OD ALLAHOVA POSLANIKA,
SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM!

RADNJE NA MIKATU

Po dolasku na Mikat uradit ćeš:

1. Okupati se

3. Obući Ihram   2. Namirisati se

Žena će da obuče propisnu

odjeću, a klonit će se:

Niqaba, Burke i Rukavica.

4. Potom ćemo zanijetiti srcem, i reći:

LEBBEJKE ALLAHUMME UMRETEM

LEBBEJKE ALLAHUMME LEBBEJK LEBBEJKE LA ŠERIKE LEKE

LEBBEJK INNEL HAMDE, VEN-NI'METE LEKE VEL MULK

LA ŠERIKE LEK

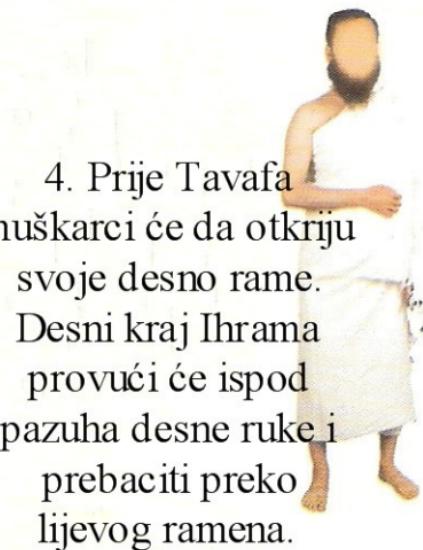
Mnogo učiti Telbiju:

LEBBEJKE ALLAHUMME LEBBEJK LEBBEJKE LA ŠERIKE LEKE LEBBEJK INNEL
HAMDE VEN-NI' METE LEKE VEL MULK. LA ŠERIKE LEK

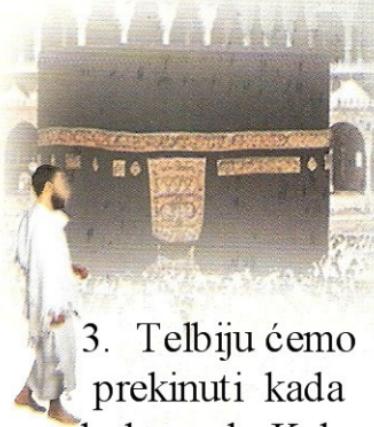

ULAZA U MĘKKU I MESDŽIDU HARAM

2. Pri ulazu u Harem
proučiti: E'uzu bi-l-
Lahi-l-azimi ve bi
vedžihih-i-l-keri-mi ve
sultanihi-l-kadimi
mine-š-šejtani-r-radžim,
Bismi-l-Lah, ve-s-salatu
ve-s-selamu'ala
Resulil-Lah Allahumme-
ftahli ebva-be
rahmetike.

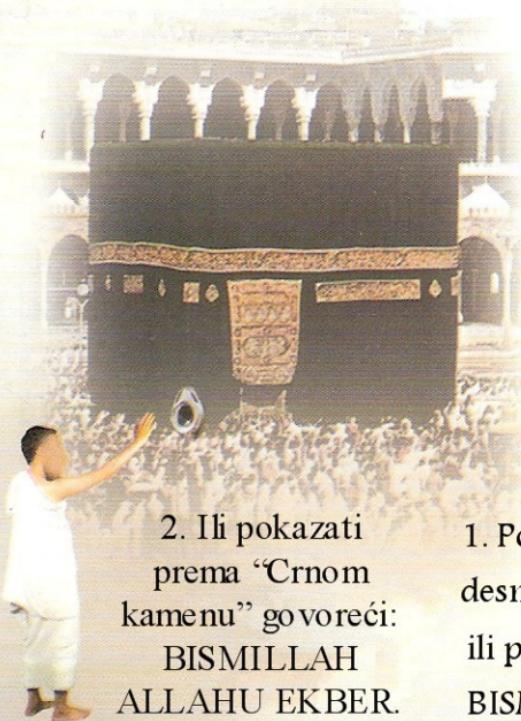
1. Okupati se prije ulaska
u Mekku

4. Prije Tavafa
muškarci će da otkriju
svoje desno rame.
Desni kraj Ihrama
provući će ispod
pazuha desne ruke i
prebaciti preko
lijevog ramena.

3. Telbiju čemo
prekinuti kada
dođemo do Kabe,
prije početka Tavafa

POTRATI CRNI KAMEN

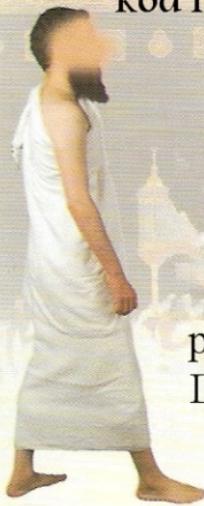
2. Ili pokazati prema "Crnom kamenu" govoreći:
**BISMILLAH
ALLAHU EKBER.**

1. Potom ćemo da dodrinemo desnom rukom "Crni kamen" ili pak poljubiti ga govoreći.
BISMILLAH ALLAHU EKBER.

3. Svaki puta kada budemo našli pored "Crnog kamena" uradit ćemo isto: potrati kamen, ili ga poljubiti ili samo pokazati prema njemu govoreći: **ALLAHU EKBER**

TAVAF

Tavafit čemo oko Kabe 7 krugova počevši i završivši krug kod Hadžeru Esveda (Cmog kamenja).

2. Ostali broj
krugova
(Tavafa)
provest čemo u
DOVI, ZIKRU
I UČENJU
KUR'ANA.

1. Prva tri kruga
Tavafa
muškarcima je
propisano da
užurbano hode sa
kratkim koracima
(prividno tršanje).

4. Između "Jemenskog
ugla" i "Cmog kamena"
proučiti čemo:

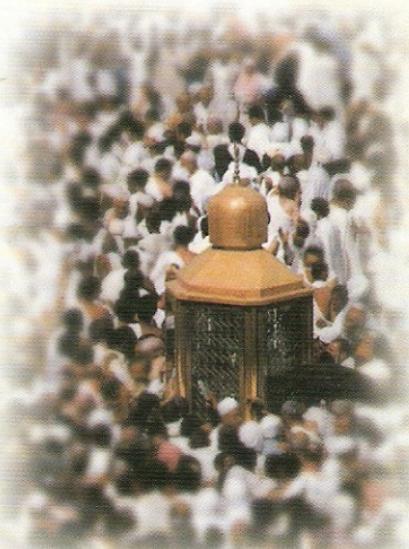
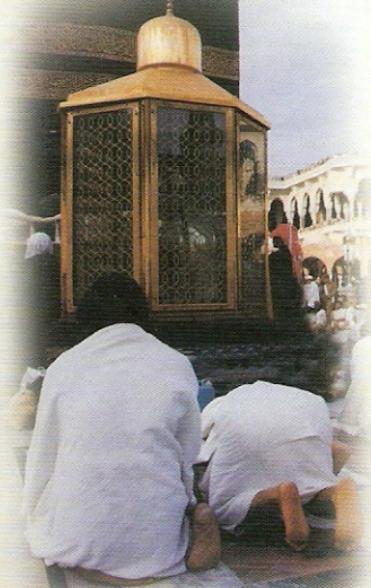
"RABBENA ATINA FID-
DUNJA HASENETEN VE
FIL-AHIRETI
HASENETEN VEKINA
AZE BEN-NAR".

3. Dodirnuti
Jemesnki ugao
desnom rukom
govoreći:
BISMILLAH
VALLAHU EKBER

KLANJATI DVA REKATA IZA MEKAMI-IBRAHIMA

1. Po završenom Tavafu napit ćemo se Zem-Zem vode.

3. Potom ćemo klanjati dva rekata iza Mekami Ibrahima, ili bilo gdje u Haremū učeći na prvom rekatu nakon Fatihe: "KUL JA EJJUHEL-KAFIRUN" a na drugom nakon Fatihe: "KUL HUVALLAHU EHAD".

2. Po završenom Tavafu, doći ćemo iza Mekami Ibrahima i proučiti: VET-TEHIZU MIN MEKAMI IBRAHIME MUSALLA.

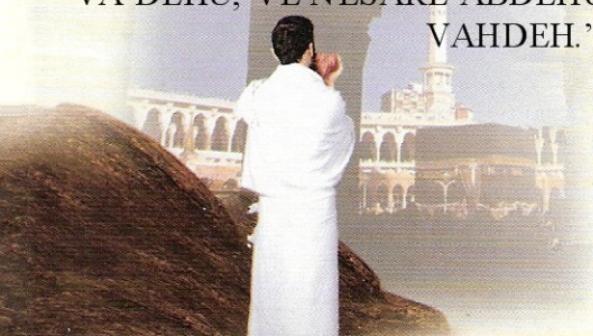
SAJ IZMEDU SAFE I MERVE

1. Potom ćemo otići do Safe, i prije nego li se popnemo na Safu proučit ćemo Kur'anski ajet. "INNE-S-SAFA VEL MERVETE MIN ŠEAIRILLAH FE MEN HADŽDŽEL BEJTE EVI'TEMERE FELA DŽUNNAHA ALEJHI EN JETTAVVEFE BIHIMA VE MEN TETAVVEA' HAJREN FE INNALLAHE ŠAKIRUN ALIM."

2. Potom ćemo se popeti na Safu, tako da se okrenemo u pravcu Kabe (Kible) podignuti ruke i dobiti izgovarajući dovu:

"LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU LA ŠERIKE LEH. LEHUL-MULKU, VE LEHUL-HAMDU, VE HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN KADIR. LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU, ENDŽEZE VA'DEHU, VE NESARE ABDEHU, HEZEMEL-AHZABE VAHDEH."

Potom ćemo da dovimo šta želimo (od dunjalučki i ahiretski dobara), i ovo sve spomenuto ćemo da ponovimo tri puta!

SĀJ IZMEDU SAFE I MERVE

3. Potom ćemo da obavimo sedam krugova Saja; jedan krug je od Safe do Merve, a drugi krug je od Merve do Safe. Tokom ovoga Saja, poželjno je da učimo mnogo dove i zikrove općenito.

Način hoda poslije zelenog znaka!

Između ova dva zelena znaka muškarcima je propisano da brzo trče, i ovo će da čini tokom svakoga kruga. Ženama nije propisano da trče između ova dva znaka!

Način hoda prije zelenog znaka!

4. Potom ćemo se popeti na na Mervu okrenuvši se prema Kibli, i reći:
“LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU
LA ŠERIKE LEH. LEHUL-MULKU,
VE LEHUL-HAMDU, VE HUVE ALA
KULLI ŠEJ’IN KADIR. LA ILAHE
ILLALLAHU VAHDEHU, ENDŽEZE
VA’DEHU, VE NESARE ABDEHU,
VE HEZEMEL-AHZABE VAHDEH.”

Potom ćemo da dovimo šta želimo, i ovo sve ćemo da ponovimo tri puta!

IZLAZAK IZ OBREDA UMRE

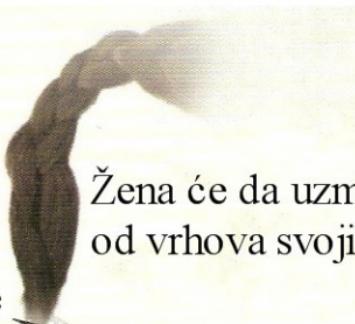

Ili pak da skrati kosu
vodeći računa da bude
obuhvaćena cijela glava!

Pomom će muškarci
da obriju glavu!

Brijanje glave je bolje (vrijednije) osim ukoliko je vrijeme
Hadždža blizu u tom slučaju bolje je skratiti kosu!

Žena će da uzme (odrezati)
od vrhova svojih pletenica!

Ovim činom završili su se
obredi Umre i čovjeku je
dozvoljeno sve što je bilo
zabranjeno tokom Umre!

1. Potom čemo se okupati!

3. A nakon toga čemo da obućemo Ihrame!

2. Potom čemo se da namirišemo!

4. Potom čemo zanijetiti Hadždž srcem a potom reći:

“LEBBEJKE ALLAHUMME HADŽDŽEN.”

**LEBBEJKE ALLAHUMME LEBBEJK LEBBEJKE LA
ŠERIKE LEKE LEBBEJK INNEL HAMDE, VEN-
NI’METE LEKE VEL MULK. LA ŠERIKE LEK!**

Porom čemo da učimo mnogo Telbiju i uputit čemo se ka MINI!

DOLAZAK NA MINU (OSMI DAN)

Potom čemo po dolasku na Minu:

Osmi dan Zul-Hidžeta na
Minu čemo klanjati Podne
namaz dva rekata (skraćeno)
u njegovu vremenu!

Također, na Mini čemo
klanjati Ikindiju, dva
rekata u njenom vremenu!

Kada nastupi Akšam namaz
(deveta noć) klanjat čemo
Akšam, tri rekata u njegovu
vremenu!

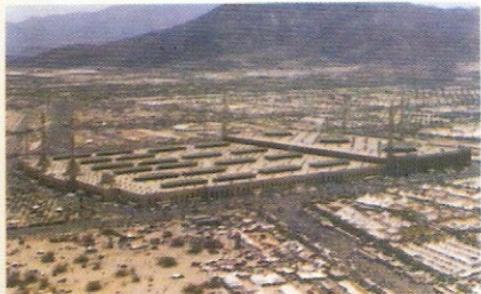
Nakon toga, klanjat čemo
Jaciju dva rekata (skraćeno)
u njenom vremenu!

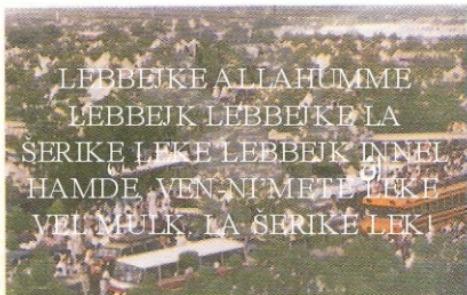
Deveti dan Zul-Hidžeta
klanjat čemo Sabah namaz,
dva rekata u njegovo
vremenu (a prethodno čemo
da klanjamo Sabahske
sunnette).

ODLAZAK NA AREFAT (DEVETI DAN)

2. Po dolasku na Arefat klanjat
ćemo Podne i Ikindiju u
podnevskom vremenu sa jednim
Ezanom i dva Ikmata i to
SKRAĆENO I SPOJENO

1. Potom ćemo se uputiti ka
Arefatu nakon što Sunce izađe
deveti dan Zul-Hidžeta, učeći
Tejbiju!

**STAJANJE NA AREFATU JE VADŽIB SVE DO ZALASKA
SUNCA, ZA ONOGA KO DOĐE TOKOM DANA NA AREFAT!**

Potom, po zalasku Sunca uputit
ćemo se ka Muzdelifi (polahko i
skrušeno) izgavarajući Tejbiju!

LEBBEJKE ALLAHUMME
LEBBEJK LEBBEJKE LA
ŠERIKE LEKE LEBBEJK
INNEL HAMDE, VEN-
NI'METE LEKE VEL
MULK. LA ŠERIKE LEK!

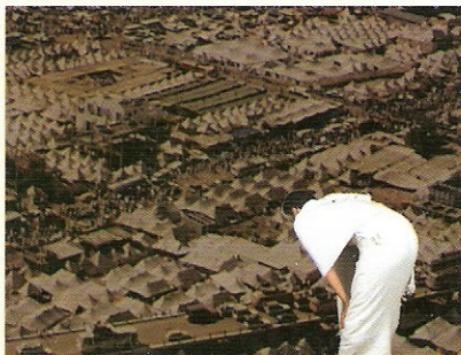
Tokom Arefata, mnogo
ćemo da dovimo i
činimo zikr i istigfar, a
posebno mnogo ćemo
da dovimo riječima:

“LAILAHE ILLALLAHU
VAHDEHU LA ŠERIKE
LEH LEHU-L-MULKU
VE LEHU-L-HAMDU
JUHJI VE JUMITU VE
HUVE ALA KULLI
ŠEJ’IN KADIR.

DOLAZAK NA MUZDELIFU

(DEVETI DAN)

2. Potom čemo boraviti cijelu noć na Muzdelifi, dok je starim i iznemoglim osobama dozvoljeno da napuste Muzdelifu u zadnjem dijelu noći.

4. Po završenom Sabah namazu okrenuti čemo se ka Kibli dignuti ruke i dovitи, donostiti Tekbire... sve dok ne svane (Sunce izade). Lijepo je da se tokom dove bude na mjestu Mešari-l-Haram, ili pak na bilo kojem mjestu Muzdelife.

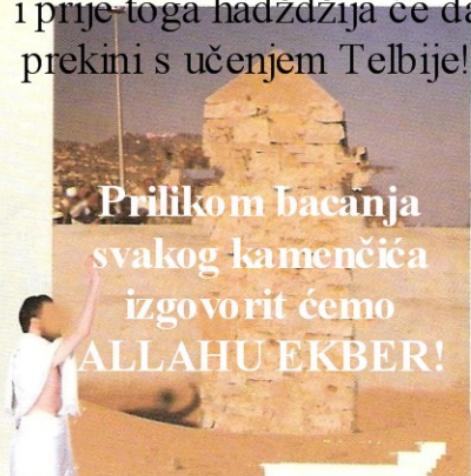
1. Po dolasku na Muzdelifu klanjat čemo Akšam (tri rekata) i Jaciju (2 rekata) spojeno sa jednim Ezanom i dva Ikameta.

3. Kada nastupi Sabah namaz, klanjat čemo ga u prvom vaktu sa jednim Ezanom i Ikametom.

RADNJE NA DAN BAJRAMA (DESTI DAN)

2. Potom ćemo baciti sedam kamenčića na Džemretu-l-Akabe nakon što Sunce izađe i prije toga hadždžija će da prekini s učenjem Telbije!

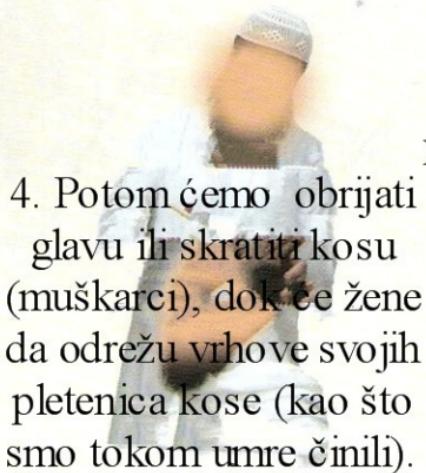
**Prilikom bacanja
svakog kamenčića
izgovorit ćemo
ALLAHU EKBER!**

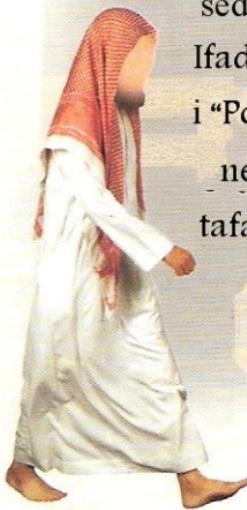
1. Potom ćemo se uputiti ka Minni nakon što razvidi jako aprije Izlaska Sunca.

**LEBBEJK
ALLAHUMME LEBBEJK
LEBBEJK LA SERIKE
LEKE LEBBEJK INNEL
HAMDE, VEN-NI'METE
LEKE VEL MELK, LA
SERIKE LEK!**

3. Potom ćemo da zakoљemo Kurban, prilikom klanja izgovorit ćemo: "BISMILLAH VALLAHU EKBER, ALLAHUMME HAZA MINKE VE LEKE, ALLAHUMME TEKABBEL MINNI."

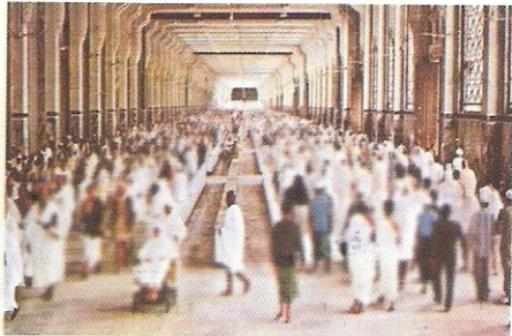

6. Potom ćemo da tavafimo sedam krugova (Tavafu-l-Ifade). Ovaj tavaf je isti kao i "Pozdravni tavaf" osim što nećemo prilikom ovoga tafava da otkrivamo desno rame!

5. Nakon bacanja kamenčića na Džemretu-l-Akabe i nakon što obrijemo glavu ili ošišamo se, biva nam sve dozvoljeno osim općenja sa ženama. Nakon toga lijepo se je okupati i namirisati prije nego što počnemo sa Tavafu-l-Ifade.

8. Potom ćemo da obavimo Saj između Safe i Merve, na način kako smo to činili tokom Saja od Umre!

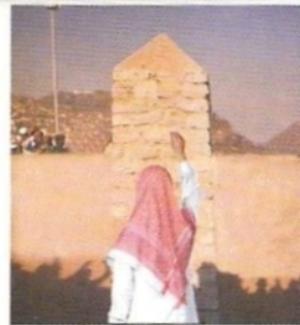
7. Potom ćemo se dobro napiti Zem-Zem vode!

NAKON OVOGA HAŽDŽIJI BIVA SVE DOZVOLJENO PA ČAK I OPĆENJE SA ŽENAMA!

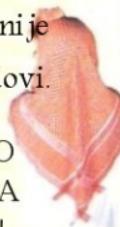
DANI TESRIKA

(11,12,13 dan Zul-Hidžeta)

5. Potom ćemo da bacimo sedam kamenčića na "Velikom Džemretu" (El-Akabe). Bacit ćemo sedam kamenčića, izgovorivši. ALLAHU EKBER! I nakon ovoga Džemreta nije propisano da se dovi.

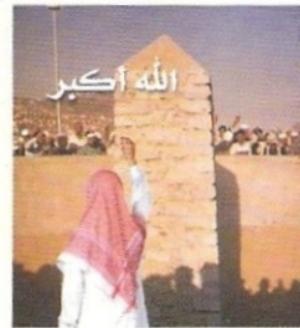

4. POTOM ĆEMO SE OKRENUTI KA KIBLI I DOVITI!

3. Potom ćemo da bacimo sedam kamenčića na "Srednjem Džemretu" (El-Vusta). Bacit ćemo sedam kamenčića, izgovorivši.

ALLAHU EKBER!

2. POTOM ĆEMO SE OKRENUTI KA KIBLI I DOVITI!

PRAVAC KIBLE

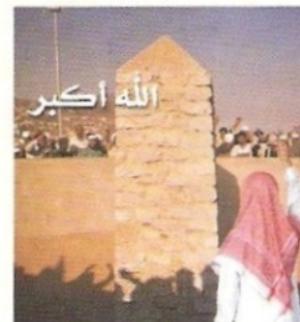

POTOM ĆEMO DA BACAMO NA DŽEMRETA, A NAKON ŠTO NASTUPI PODNE NAMAZ. TAKO ĆEMO ČINITI U DANIMA TEŠRIKA (11,12,13 DAN ZUL-HIDŽETA)

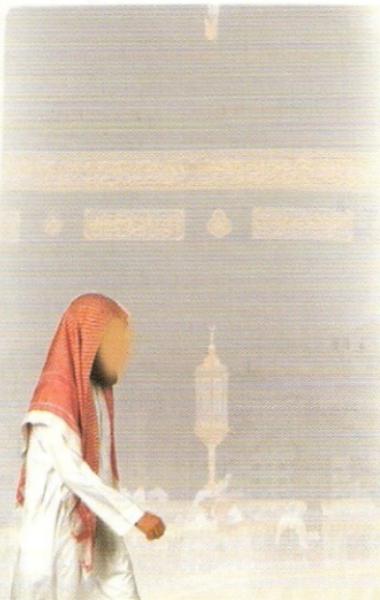
POČETAK BACANJA

1. Bacanje na Džemretima počet ćemo na "Malom Džemretu" (Džemretu Es-Sugra). Bacit ćemo sedam kamenčića, izgovorivši.

Veličina kamenčića koji se baca na Džemretu izgleda približno ovako.

Kada odlučimo da napustimo Mekku, a prije samoga puta dužni smo da obavio Tavaful-Veda (Oprosni tavaf), a on je po propisima isti kao i Tavaful-Ifade (Početni tavaf), i činimo sve kao što smo čini prilikom POČETNOG TAVAFA.

**OVAJ TAVAF NIJE DUŽNA OBAVITI ŽENA
KOJA IMA MJESEČNI CIKLUS!**

GREŠKE PRILIKOM OBAVLJANJA HADŽA I UMRE

Greške u vezi s iħramima:

- Oni koji idu prvo u Meku moraju obuci iħrāme već u avionu!
- Ne smije se proći mikat, a da se ne obuku iħrami i dones e nijet na tom mjestu! Oni koji idu avionom nijete kada budu u zraku iznad mjesta mikata.
- Neki misle da covjek ne smije promijeniti iħrāme ili papuce u kojima se nalazi, što je neispravno. Nije uslov biti sve vrijeme u istim iħramima.
- Neke hadžije tokom cijelog hadžskog obreda drže desno rame otkriveno, što je neispravno. Desno rame se otkriva samo prilikom Tavaful Kuduma – tavafa prilikom ulaska u Meku, a nakon tavafa i prije klanjanja sunneta se pokriva!
- Žene nemaju posebno određenu odjeću za iħrāme; jedini uslov za ženu jeste taj što ne smije nositi rukavice dok je u iħramima, niti smije nositi nikab koji je šiven (tj. onaj nikab koji ima prorez za oči). Kada nema muškaraca lice može otkriti, a kada su oni prisutni, žena lice pokrije.
- Dešava se da se nakon obavljenog hadža ili obavljene umre šiša samo jedan dio glave, što je pogrešno. Ako se musliman brije, onda brije svu kosu na glavi, a ako je šiša, takoder šiša svu kosu!
- Ako se nakon umre obavlja i hadž, onda je bolje da se nakon umre skrati kosa, a nakon obavljenog hadža obrije glava!
- Neki nakon obreda prvo obuku svoju odjecu, pa onda briju glavu ili šišaju kosu, što je neispravno, jer prvo treba skratiti kosu, pa onda skinuti iħrāme!

- Ne postoji poseban namaž za iham. Kad se nanijeti hadž ili umra, kaže se samo: «Lebejke Allahumme hadžen (umreten)!»

- Ihram ne mora biti nov!

Greške od vremena kada se ihami obuku, pa sve do momenta kada se dode do Kabe:

- Greška je prestati učiti telbiju, a trošiti vrijeme na bespotrebnu priču!

- Pogrešno je slušati muziku, gledati filmove ili slično!

- Oni koji su u ihamima trebaju biti svjesni da se moraju kloniti svih očitih grijeha!

- Muhrim (onaj koji je pod ihamom) treba da se kloni mirisanja, pušenja cigareta i sličnog. Zabranjenih «manjih» grijeha se treba također kloniti, jer nema malog grijeha ako se konstantno ponavlja!

- Telbija se ne izgovara zajedno, već pojedinačno i nema smetnje da se glas povuči prilikom izgovaranja!

- Svejedno je kroz koja će se vrata ući u Mesdžidul Haram i mišljenje da postoje «posebna vrata» za ulazak je neosnovano!

- Prilikom ulaska u Mesdžidul Haram uči se dova, kao i prilikom ulaska u bilo koju drugu džamiju!

Greške prilikom Tavafa:

- Neki ljudi uče nijet naglas (izgovaraju ga) što nije ispravno, jer se nijet donosi u srcu!
- Neki ljudi počinju s tavafom mimo Hadžerul Esveda; i taj dio tavafa se ne računa u tavafl!
- Pogrešno je uznemiravati muslimane i gurati se prilikom tavafa (kod Hadžerul Esveda i Jemenskog ugla) da bi se ti dijelovi dotakli rukom!
- Neki smatraju da je jedan od uslova ispravnosti hadža poljubiti Hadžerul Esved, što je sasvim neutemeljeno!
- Poljubiti Hadžerul Esved je sunnet, a nikako obaveza!
- Ljubiti Jemenski ugao je pogrešno!
- Neki prilikom tavafa čine reml (da čovjek požuri u svom hodu, ali da koraci budu bliski, a nikako previše pruženi) tokom svih sedam krugova, što se treba činiti samo u prva tri kruga!
- Ne trebaju se učiti posebne dove za svaki krug prilikom tavafa što uče neke hadžije iz knjiga koje nisu utemeljene!
- Neki ljudi prilikom tavafa prolaze kroz Hidžr (sastavni dio Kabe), jer onda nisu tavaf obavili oko cijele Kabe i taj krug im se ne broji, tako da je i sam tavaf neispravan!
- Ko god ude u Hidžr i tu obavi namaž, kao da je klanjao u samoj Kabi!
- Greška je da neki ljudi ne tavafe tako da im Kaba bude sa lijeve strane.
- Neki dodiruju sve čoškove Kabe, a Kaba ima samo dva čoška: Ruknul Jemani i Ruknu Hadžeril Esved – samo se ta dva čoška dodiruju!
- Ako se Jemenski ugao može dotaknuti, lijepo je. Ukoliko osoba nije u prilici, onda neće isaretom pokazati prema njemu!
- Ako se Hadžerul Esved može dodirnuti, to je svakako bolje. Ukoliko ne može, onda će osoba rukom pokazati prema njemu!

- Neki misle da klanjanje dva rekata nakon obavljenog tavafa mora biti odmah iza Mekami Ibrahima i tako prave gužvu što uz nemirava druge muslimane. Ta dva rekata se mogu klanjati i malo dalje od Mekami Ibrahima, gdje nema gužve i gdje neće nikome s metati.
- Neki misle da se trebaju učiti što duže sure, što je pogrešno. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio je kra'ë sure tokom ta dva rekata.
- Ne postoji posebna dova koja se uči kod Mekami Ibrahima!
- Neki dodiruju Mekami Ibrahim (kamen na kojem su utisnuta Ibrahimova, alejhi selam, stopala) što je pogrešno!

Greške prilikom Saja:

- Pogrešno je učiti nijet nag las!
- Neki ne trče između označenih mesta (žene ne trebaju trčati), a obaveza trčanja je na muškarcima!
- Neki trče na cijelom području između Safe I Merve što uz nemirava druge!
- Neki uče prilikom svakog dolaska na Safu I Mervu kur'anski ajet, a navedeno je da se uči samo prilikom prvog dolaska na Saj (kada se penje na Safu)!
- Ne postoji posebna dova koja se uči prilikom Saja!
- Početi Saj od Merve je neispravno!
- Jedan Saj je između Safe i Merve!
- Neki mimo hadža i umre obavljaju saj kao nafilu što nije ispravno. Nafila može biti u tavafu, a ne u saju!

Greške na Mini prije Arefata:

- Kada se ide na Minu (dan uoči Arefata), neki ne uče telbiju što je pogrešno; ova telbija se uči naglas!
- Neki direktno iz Meke idu na Arefat, gdje i noće, što nije ispravno!
- Spojiti namaz i ne kratiti ga na Mini je greška. Ispravno je skratiti namaz i svaki posebno klanjati u njegovo vrijeme na Mini!

Greške na Arefatu:

- Nakon odlaska s Mine (na dan Arefata ujutro) grijesе oni koji tom prilikom telbiju ne uče naglas!
- Neki grijesе time što odlaze na Arefat, a ne borave na Arefatu u jasno označenim, određenim granicama. Takvi nisu obavili hadž!
- Prilikom upućivanja dova treba se okrenuti prema Kibli!
- Greška je otici s Arefata prije zalaska sunca! - Akšam se klanja na Muzdelifi, a ne na Arefatu (bilo da se stigne u akšamsko ili jac ijsko vrijeme)!
- Greška je penjati se na «Džebeli rahmet» misleći da je to propis ili da je na njemu bolje dovu učiti!
- Mnogi grijesе što u potpunosti ne iskoriste vrijeme na Arefatu za ibadet!

Greške na Muzdelfi:

- Neki s Arefata žure na Muzdelfu, a neki opet odsjedaju između Arefata i Muzdelfe što je također neispravno!
- Neki ne noče na Muzdelfi, a neki cijelu noć ne prospavaju - oboje je pogrešno!
- Neki bez potrebe čekaju na Muzdelfi dok ne izade sunce, a nakon namaza se treba okrenuti prema Kibli i učiti dove! Nakon što se pojavi žutilo na nebu, kreće se prema Mini!

Greške na Mini:

- Prilikom bacanja kamenčića na Mini se dešavaju mnoge greške: neke hadžije uzimaju kamenčice, peru ih i mirisu; neki misle da se na džemretima (oznake prema kojima se bacaju kamenčici) nalaze šejtani, pa ne bacaju samo kamenčice, već i druge predmete! (Bacanje kamenčića je uspostavljeno radi spominjanja Allaha i ispunjavanja ibadeta!)
- Neki govore ružne riječi, a ne zikre!
- Neki smatraju da kamenčić mora dotaći kameni stub, a dovoljno je da kamenčić padne u korito oko njega!
- Neki obavezuju druge da za njih bacaju Kamenčice, a sposobni su ih sami bacati (starost nije dovoljan razlog da se neko drugi obaveže!)
- Neki smatraju da kamenčići moraju biti samo sa Muzdelfe, što nije ispravno – mogu se bacati bilo koji kamenčići, osim onih koji su već bacani!
- Greška je baciti manje od sedam kamenčića, kao što je greška ne zastati nakon bacenih kamenčića (između prvog i drugog džemreta) kako bi se učila dova!
- Neispravno je ne boraviti na Mini i ne noćiti tamo u određenim danima bez opravdanog razloga. Treba se potruditi izvršiti ono što je propisano na način kako je propisano i vrijeme što više provesti u ibadetu!

Neka je svaka hvala Allahu, subhanahu ve te'ala, s čijom blagodati završavaju se sva dobra djela! Neka je salavat i selam na Njegovog roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu porodicu, supruge, potomke, sve ashabe i sve koji ih sljede u dobru do Sudnjega dana. Molim Te, Uzvišeni Allahu, da ovaj trud učiniš iskrenim radi Tvoga Plemenitog lica i da njime okoristiš Svoje robe. Slavljen neka si Ti, Gospodaru moj, i hvaljen. Nema istinskog boga osim Tebe. Od Tebe oprosta tražim i Tebi se kajem.

Priprema i obrada:

Safet Suljić

Fakultet Šerijatskih Nauka

ISLAMSKI UNIVERZITET U RIYADU